

Aktuelt nå

Samfunnsmessige endringer, endringer i barn og unges oppvekstforhold og erfaringsverden samt endringer i våre forestillinger om barn og unge bidrar til et kontinuerlig behov for ny kunnskap om det samfunnet vi lever i og barns livssituasjon i samfunnet. Tematisering av barn og unges livssituasjon innen det moderne samfunn kan i ulike sammenhenger knyttes til begreper om risiko og risikoforståelse. Tre av artiklene i dette nummer av «Barn» kan knyttes til dette perspektivet. Artiklene viser at dagens samfunn preges av mange typer utfordringer for barn og unge. I stor grad dreier dette seg om positive utfordringer som bidrar til å skape glede, mestring og mangfold i barn og unges livsverden. De utfordringene barna møter og/eller tar kan imidlertid også føre til ulykker og skader. Risikobegrepet kan f.eks. knyttes til de utfordringer barn og unge utsettes for i trafikken, i skolegården, på fritidsarenaene og i hjemmet. Dels har samfunnsutviklingen medført en endret risikosituasjon for barn, f.eks. i forhold til trafikkbildet. Dels har også vår forståelse av hva som representerer risiko for barn og unge endret seg.

Marit Boyesen og Bjørn Hauger viser begge til det spenningsfelt av risiko og samfunnsmessige sikkerhetsstrategier som preger barns oppvekstsituasjon. Boyesen tar i sin artikkel opp ulykkesskader blant barn i alderen 0-14 år og ser på sammenhengen mellom sosial klasse, ulykkeserfaring, forebygging av ulykker og opplevd risiko blant foreldre. Artikkelen retter avslutningsvis fokus mot risikoforståelse og spørsmålet om hvordan en kan lære barn å håndtere den risiko de omgis av i dagens samfunn. Hauger retter i sin artikkel oppmerksomheten mot skoleulykker og forebyggings-strategier. Artikkelen tematiserer sammenhengen mellom de aktiviteter som omgir ulykker som skjer på skolen, barns opplevelse av ulykkene og barns opplevelse av det som er farlig.

Ellen Beate Hansen drøfter i sin artikkel forholdet mellom spenningsøking og risikoadferd blant ungdom. Fokus rettes i særlig grad mot forhold som påvirker ungdommens valg av risikoadferd - såvel positiv som negativ adferd.

Jens Qvortrup tar i sin artikkel «Barndom er også et samfunnsanliggende» opp en viktig problemstilling: forholdet mellom aktør- og strukturperspektivet innen

barneforskningen. En sentral utfordring for et tverrfaglig og tverrvitenskapelig barneforskningsfelt er å skape rom for løpende diskusjoner omkring vitenskapsteoretiske og metodologiske problemstillinger. Qvortrups artikkel gir i denne sammenheng mange innspill til en videre interessant debatt.

Peder Haug retter i sin artikkel, «Premissar for spesialundervisning i grunnskulen» fokus mot en viktig debatt omkring spesialundervisning og integrering. Han analyserer her deler av den offentlige debatten om spesialundervisningen innen grunnskolen fra 1960.

Til slutt i dette nummeret av «Barn» har Tora Korsvold en anmeldelse av en bok omkring barnearbeid i Norden fra 1850 til 1990.

NOSEB er for tiden i en omstillingsprosess. Sentrale intensjoner i omstillingsprosessen er styrking av grunnforskningsprofilen og tettere tilknytning til Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU). Som et ledd i denne prosessen lyses det nå ut to professorater ved NOSEB. Utlysningen finner dere på side 88.

Omstillingsprosesser medfører gjerne en viss innadvendthet. For NOSEB har dette medført at første nummer av «Barn» i 1998 kommer ut relativt sent. De videre utgivelsene i år er imidlertid under planlegging, og vi forventer å komme ut med fire nummer som vanlig i løpet av året. Blant de kommende nummer av «Barn» vil det være flere temanummer om blant «Barns medvirkning og barns rettigheter», «Barn, bevegelse og fysisk miljø», «Media, IT», «Alvorlig syke barn» og «Foreldreskap i tid og rom».

De av leserne som har artikler eller ønsker å få inn artikler innen disse temanumrene inviteres hermed til å sende inn artikler.

Vi ønsker våre lesere en god sommer.

Red.